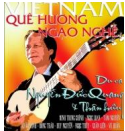

Tất cả những ý đồ tôi đem vào hết trong bài hát đó để nó vượt qua cái khăn khó, vượt qua cái què hèn ng nh bé, nh c ti u mà trở thành một n c to lớn, và lòng ng i c c k dững mãi.

Nếu phải xếp hàng những bài hát được sinh ra và lớn lên cùng với thăng trầm của đất nước, với thao thức của thanh niên, sinh viên, học sinh, với tâm trạng của những người lính trẻ trong cuộc chiến tranh và đầy gian khổ ở miền Nam trước đây, tôi tin, *Việt Nam quê hương tôi* của nhạc sĩ du ca Nguyễn Đình Quang sẽ là một trong những bài ca được xếp hàng đầu.

Không giống như một số hành khúc quen thuộc trong giai thế trước năm 1975 như *Đi mà đi* của Nguyễn Xuân Tân,

Tôi quên cả tôi đã nghe

của La Hữu Vang thì thật thà, mạnh mẽ những chủ đề hiện trong các phong trào sinh viên tranh đấu và ngay khi ra đời đã bị Đảng số dùng cho mục đích tuyên truyền trong các trường học ở các đô thị miền Nam, hay

Việt Nam Việt Nam

am của Phạm Duy chan chứa tình dân tộc, kêu gọi người người thiêng mộ n nhau những thi u đi cái hùng khí, sôi nổi của tuổi trẻ, *Việt Nam quê hương tôi* của Nguyễn Đình Quang không dùng lời lẽ n i đau của đất nước mà còn nói lên cảnh ngộ bi thảm, công phu n, thách thức của tuổi trẻ *Việt Nam* trước những tàn phá của chiến tranh và tham vọng của con người. Trong vẻn hoa âm nhạc *Việt Nam*, *Việt Nam quê hương tôi* nổi bật lên như một biểu tượng cho khát vọng của một dân tộc đã vượt qua bao nhiêu gian nan khăn khó để tồn tại và vẻn lên cùng các dân tộc khác trên mặt đất này.

Ta nhớ nước dâng dâng tràn có bao giờ tàn

Đông dài ngắn ngàn ch một trời n c i vang vang

Lê sau bàn chân gông xi ng của th i xa xăm

Đôi mắt ta rực sáng theo nhịp xích kêu loang xoang.

Là những câu ca Việt Nam quê hương ngổn ngôo ngho tồo ng đoi khó nhoo nhoo ng nhoo cách sồo đoo ng ngôn ngữ troo trung, mồo nh mồo, tồo ng thanh, tồo ng hình nhoo “tiồo ng cồo i ngồo o ngho”, “xích kêu loang xoang”, “trên bàn chông hát cồo i ðua vang vang” hay “Da chân mồo hôi nhoo nhoo i cuồo n vòng gân tồo i” ðã làm cho Việt Nam quê hương ngổn ngôo ngho troo thành đoo c đáo, không giồo ng nhoo nhoo ng bài ca yêu nồo c khác voo i nhoo ng ý tồo ng quen thuồo c và lồo i ca phồo n lồo n là lồo p lồo i nhau. Việt Nam quê hương ngổn ngôo ngho đoo p tồo nhiên nhoo mồo t đoo á lan rồo ng, không mang màu sồo c chính troo, không nhoo m cồo võ hay biồo n minh cho mồo t chồo nghĩa nào, không cồo quan nhoo nồo c nào chồo đoo o thanh niên sinh viên hoo c sinh phoo i hát và bài hát cũng chồo ng nhoo m phoo c voo lồo i ích riêng cồo a chính quyồo n, tôn giáo hay đoo ng phái chính troo nào.

Trồo c 1975, tồo thành phoo đoo n thôn quê, tồo các trồo ng trung hoo c tồo nh lồo đoo n đoo i hoo c lồo n nhoo Huồo, Sài Gòn, tồo các phong trào Hồo ng đoo o, Du ca đoo n các tồo chồo c troo cồo a các tôn giáo nhoo Thanh niên Công giáo, Gia ðình Phồo t tồo, tồo các quân trồo ng ðà Lồo t, Thoo ðoo c, Quang Trung, Nha Trang đoo n các tồo chồo c, ðoàn thoo xã hoo i tồo thiồo n đoo u hát Việt Nam quê hương ngổn ngôo ngho.

Sau 1975, bài hát theo chân hàng trăm ngàn sĩ quan và viên chồo c miồo n Nam ði vào tù. Nhiồo u hoo i ký, bút ký kồo lồo i Việt Nam quê hương ngổn ngôo ngho ðã đoo c hát lên, kín đáo hoo c cồo công khai, ðo nhiồo u troo i tù khồo p ba miồo n đoo t nồo c. Trong tồo n cùng cồo a ðói khát, khồo nhoo c, đoo n ðau, Việt Nam quê hương ngổn ngôo ngho ðã hoá thành nhoo ng hoo t cồo m troo ng, hoo t nồo p thoo m nuôi sồo ng tinh thoo n nhoo ng ngồo i lính miồo n Nam sa cồo thoo t thoo.

Nhoo ng năm sau ðó, bài hát, nhoo tác giồo cồo a nó và hàng triồo u ngồo i Việt khác lên đoo ng ra biồo n tìm tồo do. Việt Nam quê hương ngổn ngôo ngho lồo i đoo c hát lên giồo a Thái bình đoo ng giông bão, hát lên ðo các troo i tồo nồo n Palawan, Paula Bidong, Panat Nikhom trong nồo i nhoo nhà, hát lên ðo Sungai Besi, White Head trong nhoo ng ngày chồo ng cồo ng bách hoo i hoo ng, hát lên ðo San Jose, Santa Ana, Boston, Paris, Oslo, Sydney trong nhoo ng cuồo c biồo u tình cho tồo do dân chồo Việt Nam, hát lên ðo các troo i hoo, troo i hoo p bồo n Hồo ng đoo o, các tồo ng hoo i sinh viên Việt Nam tồo i hoo i ngoồo i.

Nhoo c sĩ Nguyồo n ðoo c Quang, trong buồo i phoo ng voo n dành cho chồo ng trình Tiồo ng Nói Troo ðã kồo lồo i câu chuyồo n ra đoo i cồo a Việt Nam quê hương ngổn ngôo ngho trong âm nhoo c Việt Nam: “... *Thoo bài Việt Nam quê hương ngổn ngôo ngho cũng voo y, nó không phoo i là mồo t bài ca tôi nghĩ là quá lồo n, nhoo ng lúc bồo y gồo khi tôi kồo t thúc tồo p Trồo ng Ca vào năm 1965, cuồo i 1965 hay đoo u 1966 gì ðó,*

khoảng thời gian đó, 10 bài trở về ng ca, như ng bài như N i bu n nh c t u, T ng r ng đàn bò, Lìa nhau, Th m k ch khó nói v.v. như ng bài nói về đ t n c c a mình r t là kh s , tôi nghĩ nên k t nó b ng m t bài hát có t ng g i hùng tráng và tha th t h n. Thành ra tôi viết bài Vi t Nam quê h ng ng o ngh m t cách r t là d dàng. T t c nh ng ý đó tôi đem vào h t trong bài hát đó đ nó v t qua cái kh n khó, v t qua cái quê h ng nh bé, nh c t u mà tr thành m t n c to n, và lòng ng i c c k dũng mãnh. Vi t xong bài đó tôi nghĩ ch k t thúc t p Tr ng Ca mà thôi, không ng v sau càng ngày đi các n i càng th y nh u ng i a thích bài đó, có đ đáp đ c c v ng c a nh u ng i, tôi nghĩ t ng g i đáp ng đúng đ c t ng c a nh u ng i, không riêng gì g i t r đầu, c ng i l n tu i các h i đoàn v sau này, r i đi vào trong quân đ i, đi r t nh u n i. Thành ra, tôi cho đó là m t bài hát t nó tr ng thành nh ng khi viết tôi ch đúc k t cho t p Tr ng Ca lúc đó mà thôi.”

Th t đ n gi n và t nhiên nh th . Không m t ông B tr ng B Chiêu h i nào đ t hàng hay m t ông T ng y tr ng Dân v n nào ch th anh ph i viết. Anh viết không ph i đ thi đua sáng tác hay mong mang v gi i th ng, huân ch ng. Trong tâm h n c a m t ngh sĩ chân chính, tình yêu n c bao gi cũng là s thôi thúc t nguy n. Anh viết Vi t Nam quê h ng ng o ngh đ k t thúc t p tr ng ca c a riêng anh nh ng cũng n i t p tr ng ca l n h n c a đ t n c.

Sau ba m i năm, nh u nh c sĩ, ca sĩ đã tr v qua nh u ng , trong nh u t cách khác nhau, m t s tình ca sáng tác tr c 1975 đã đ c nghe l i trong n c, nh ng đây là l n đ u tiên m t bài hát đã v l i quê h ng qua ng c a trái tim, tr v trong vòng tay n ng m c a tu i tr Vi t Nam.

B t ng và c m đ ng, m t bu i sáng tu n tr c, khi đi đ o m t vòng qua các blog Vi t ng , tôi b t g p không ch nh ng m u tin nóng viết v i vàng trên đ ng ph , nh ng đ n phim bi u tình v a m i đ a lên YouTube, nh ng t m hình ghi l i c nh xô xát gi a đ ng bào, sinh viên v i công an, nh ng còn đ c nghe l i bài hát quen thu c Vi t Nam quê h ng ng o ngh . Tôi c m nh n qua l n g p g đó m t ni m vui chung khi có m t b n nh c mà các em sinh viên Vi t Nam California, Washington DC, Oslo, Paris, Hà N i, Sài Gòn cùng hăng say hát trong nh ng cu c bi u tình ch ng Trung Qu c bành tr ng bá quy n mà không c m th y ng n ng i, nghi ng , xa cách.

Ta khua xích kêu vang đ y tr c m t m i ng i

N c i muôn đ i là m t n c i không t i

N& c&i xa v&i n& c&i c&a lòng h&n s&i

B&c t&n ta tr&n &i tung x&ng vào m&t nh&n gian.

Trong s& m&t trăm em đang hát trong n& c& hôm nay có th& h&n chín m& i em ch&a h& nghe đ&n tên Nguy&n Đ&c Quang &n nào, và n&u có nghe, có đ&c qua b& máy tuyên truy&n c&a Đ&ng, cũng ch& là m&t “nh&c sĩ ng&y đã theo chân đ& qu&c”. Bi&t hay không bi&t, nghe hay không nghe không ph&i là đi&u quan tr&ng. Đi&u quan tr&ng là bài hát đã đáp &ng đ&c &c v&ng v& t&ng lai và tình yêu t& qu&c c&a tu&i tr&. T& qu&c, v&ng, không có gì &n h&n t& qu&c.

Văn hoá không ph&i ch& là đ&i s&ng c&a m&t dân t&c mà còn là nh&ng gì gi& &i đ&c sau nh&ng tàn phá, lãng quên. Vi&t Nam quê h&ng ng&o ngh& sau 30 tháng T& 1975 h&n đã n&m trong danh sách các tác ph&m “văn hoá đ&i tr&y” mà Đ&ng tìm m&i cách đ& xóa b&, t&n đi&t. Th& nh&ng, nh& gi&t n& c& ra t& k& đá và nh& bông hoa m&c gi&a r&ng gai, bài hát đã s&ng sót, đã ra đi và đã tr& v&. Đ& t&n t&i, m&t bài th&, m&t b&n nh&c cũng ph&i tr&i qua nh&ng g&n &c, nh&ng cu&c b& phi&u công b&ng không ch& c&a ng& i nghe, ng& i đ&c đ&i m&t ch& đ& chính tr& nào đó mà còn c&a c& & ch s& lâu dài. Bài hát phát xu&t t& tình yêu n& c& trong sáng nh& Vi&t Nam quê h&ng ng&o ngh& s& & &i r&t lâu trong lòng tu&i tr& Vi&t Nam hôm nay và nhi&u th& h& mai sau.

Là m&t ng& i thích tham gia các sinh ho&t văn ngh& c&ng đ&ng, bài hát mang tôi v& th&i tr& tu&i c&a mình. Tôi còn nh&, mùa hè 1973, khi còn là sinh viên năm th& nh&t, Vi&t Nam quê h&ng ng&o ngh& cũng là nh&c sinh ho&t chính c&a tr&i hệ sinh viên toàn qu&c quy t& đ&i đi&n sinh viên các tr&ng đ&i h&c và c& sinh viên du h&c v& ngh& hè, do B& Giáo đ&c và Thanh niên t& ch&c &n đ&u và có & cũng là &n cu&i t&i tr&ng Thi&u Sinh Quân, Vũng Tàu. Đêm tr& c& ngày chia tay, chúng tôi không ai ng& đ&c. Ngày mai s& m&i ng& i m&i ng&, ch& v& Hu&, anh v& Đà L&t, em v& C&n Th& và đa s& chúng tôi s& tr& &i Sài Gòn. Cùng m&t th& h& chi&n tranh nh& nhau, khi chia tay bi&t bao gi& còn g&p &i. Nh&ng ngày tháng đó, cu&c chi&n v&n còn trong cao đi&m. M& đã rút quân nên máu ch&y trên ru&ng đ&ng Vi&t Nam ch& còn là máu Vi&t Nam. Th& m& c&nh c&a “mùa hè đ& &a” ch&a qua h&t. Trên kh&p mi&n Nam, đâu đâu cũng có đánh nhau, đâu đâu cũng có ng& i ch&y gi&c. M& &c c&a tu&i tr& chúng tôi là đ&c th&y m&t ngày đ&t n& c& hoà bình, m&t ngày quê h&ng không còn nghe ti&ng súng. Đêm cu&i tr&i hè, chúng tôi ng&i quây qu&n thành m&t vòng tròn r&ng quanh c&t c& tr&ng Thi&u Sinh Quân và hát nh&c c&ng đ&ng nh& đ& v&i đi nh&ng v&ng v&n, lo âu đang trĩu n&ng trong lòng. Bài hát đ&c hát nhi&u nh&t trong đêm đó là Vi&t Nam quê h&ng ng&o ngh&, và khi đi&p khúc c&t lên cũng là khi chúng tôi hát trong n& c& m&t:

Khi bài hát trở về

Tác Giả: Trán Trung Đáo
Thứ Hai, 21 Tháng 2 Năm 2011 09:15

Máu ta ã thành Ván Lang dán ãi

Xáng da thát này cha ông mát mài

Táng giá qua

Cái ngáo nghá ãi trong ãau nhác không người.

Chúng ta thành mát ãoàn ngái ãi hiên ngang

Trên bàn cháng hát cái ãi ãua vang vang

Còn Viát Nam

Tráu con tim này còn tráu khái kiêu hùng.

Nháng giát nác mát cáa tuái sinh viên nhá xuáng xát tháng cho ãn tác mình. Tái sao có chián tranh và tái sao chián tranh ã xáy ra trên ãt nác chúng tái mà không phái tái mát quác gia nào khác?

Máy tháng sau, tháng Giáng năm 1974, bài hát Viát Nam quê háng ngáo nghá ã ãác hát vang trên ãáng phá Huá, ãà Náng, Sài Gòn, Cán Thá sau khi Hoàng Sa rái vào tay Trung Quác. Nháng bán tin ãnh ãi tá ãà Náng, danh sách nháng ngái ãi hy sinh ãác ãác trên các ãài phát thanh làm rái nác mát.

Và hôm nay, ba mươi ba năm sau, trong cái lạnh mùa đông trên xng, nhng l i nh c Việt Nam quê hng ng o ngh t YouTube phát ra nh xoáy vào tim. Tôi l i nghĩ đ n các anh, nhng ng i đã hy sinh Hoàng Sa tháng Giêng năm 1974, Trng Sa tháng Ba năm 1988. Các anh khác nhau chi c áo nhng cùng m t mái tóc đen, m t màu máu đ , m t gi ng da vàng, cùng ăn h t g o th m, h t mu i m n, cùng l n lên bng giồng s a m Việt Nam, và cùng ch t d i bàn tay h i quân Trung Qu c xâm lăng.

Việt Nam, sau ba mươi ba năm “đ c l p, t do” v n ch a thoát ra kh i s ph n nh c ti u b xâm l c, v n ch a tháo đ c cái vòng kim c Trung Qu c trên đ u. Việt Nam có m t lãnh h i dài trên ba ngàn cây s nhng th c t không còn có bi n. C hành lang Đông h i r ng bao la t H i Nam đ n Hoàng Sa và xu ng t n Trng Sa đã b Trung Qu c chi m. N u v m t đ ng cung đ c theo lãnh h i đó, ng dân Việt Nam ch còn có th đi câu cá ven b ch không th đánh cá nh ng dân Trung Qu c, Nh t B n, Thái Lan hay các qu c gia khác trong vùng bi n Đông. Phía sau t m bng in đ m “m i sáu ch vàng” h u ngh th m thi t gi a hai Đ ng C ng s n Việt Nam và Trung Qu c là thân xác c a ng dân Việt Nam trôi b nh bng đ c các h i đ o c a t tiên mình đ l i.

Trong su t dòng l ch s , ho xâm lăng t ph ng B c v n là m i đe do th ng xuyên. Khác v i các th i đ i tr c đ y, cái b t h nh c a Việt Nam ngày nay không ph i ch là m t đ t nh ng m t đ t mà không đòi l i đ c ngay. Cu c kháng Nguyên l n th nh t trong hàng v ng t c nhà Tr n ch có m i Tr n Nh t Hi u ch tr ng “Nh p T ng” và l n th hai ch có Tr n Ích T c và đám h u t c Tr n Ki n, Tr n Văn L ng, Tr n Tú Viên ch tr ng “Hàng Nguyên” nh ng ngày nay, v m t l p tr ng quan đ m, Việt Nam có đ n 14 Tr n Ích T c và 160 Tr n Ki n. Tr n đ ng đ gi a Việt Nam và Trung Qu c đ n ra t i Trng Sa năm 1988 theo tác gi Daniel J. Dzurek trong biên kh o Xung Đ t Trng Sa: Ai có m t tr c? (The Spratly Islands Dispute: Who’s on First?) ch kéo dài v n v n 28 phút và Việt Nam ch u đ ng h u h t th ng vong. V i m t gi i lãnh đ o tham quy n c v và s chên l ch quá xa v k thu t chi n tranh nh th , cu c đ u tranh giành l i hai qu n đ o s vô cùng khó kh n.

Dù sao, tu i tr Việt Nam, khác v i các th h Tân Trào, Pác Bó tr c đ y, th h Hoàng Sa, Trng Sa ngày nay có nhi u c h i ti p xúc, h c h i và so sánh gi a ch đ các em đang s ng v i các t t ng t do dân ch , khoa h c k thu t tiên ti n, nh đó, hy v ng các em s có nhng ch n l a đ ng cho mình và cho đ t n c phù h p v i dòng ch y c a văn minh nhân lo i.

Trong cu c chi n Việt Nam dài m y m i năm Đ ng đã s n xu t ra không bi t bao nhiêu bài hát, bài th kích đ ng lòng yêu n c nhng t i sao các em không đ c, không hát n a? Nh m t đ c gi trong n c đã tr l i, đ n gi n ch vì chúng nh t nh o. Ý th c sâu s c đó đã đ c th hi n không ch trong kh u hi u các em hô mà ngay c trong nh ng bài hát các em hát. Sau

Khi bài hát trở về

Tác Giả: Trán Trung Đáo
Thứ Hai, 21 Tháng 2 Năm 2011 09:15

nháng Nhá có Bác Há trong ngày vui đái tháng, Dáy mà đi, Nái vòng tay lán cáa nháng ngày đáu phong trào, các bán trá trong nác đã đi tìm nháng nhác phám nói lên lòng yêu nác trong sáng, tích các, không bá ô nhiám, cháa táng bá lái đáng và há đã tìm đác Viát Nam quê háng ngáo nghá.

Ta nhá giáng dân đi tràn trên lò ðáa háng

Mát ðánh nhá đáng cùng nhìn vá mát xa xăm

Da chan má hôi nhá nhái cuán vòng gân tái

Ôm vát tháng rá máu ta cái đái ánh mát trái.

Mái khi nhác đán nháng khó khăn đát nác, chúng ta tháng nghe đán nháng “bát hánh”, “nái đau”, “tính tá ti mác cám”, váng đó là mát thác tá hôm nay, tháng nháng dân tác Viát Nam “ván xáng nán vẫn hián đã lâu, nác non bá cõi đã chia, phong tác Bác Nam cũng khác” nhá Nguyán Trái kháng đánh, không phái chá biát đau, biát tá ti mác cám mà thôi nháng tá nháng nái đau đã biát lán lên báng tá hào và kiêu hánh làm ngái Viát Nam. Chá đáa tinh thán cáa tuái trá Viát Nam hôm nay không có gì khác hán là lách sá. Không thá làm nên lách sá mà không cán hác lách sá. Lách sá sá là vũ khí, là hành trang trong hành trình tranh đáu cho mát nác Viát Nam mái, cũng nhá đá xây đáng mát Viát Nam tái đáp sau náy.

Ta khuyên cháu con ta còn táp tác làm ngái

Làm ngái huy hoàng phái chán làm ngái dân Nam

Làm ngái ngang tàng đá m mát mà y cáa trán gian

Khi bài hát trở về

Tác Giả: Trán Trung Đáo

Thứ Hai, 21 Tháng 2 Năm 2011 09:15

Hái nháng ai gác xuáng ngoi dáy háng cáng đái lán.

Việt Nam quê hương ngáo nghánh giát nác mát bi tráng cáa tuái trá Việt Nam ngày nào nháxuáng trên quê hương chián tranh khán khá, đábác thành hái, tá thành mây và sau bao năm ván vũ kháp góc báchán trái đátrá về quê hương qua ánh mát cáa em, qua nácái cáa chá, qua tiếng hát cáa anh, hán nhiên và trong sáng. Tá “vát tháng rá máu” cáa mát dân tác đátáng bánháu đáquác thay phiên bóc lát, lái đáng và hôm nay còn đáng cháu đáng trong áp bác cáa đác tài đáng trá, Việt Nam quê hương ngáo nghá cát lên nhá mát lái khuyên, hãy sáng và hãy váng tin vào lách sá, sá có mát ngày, sá có mát ngày.